

Emberszem nem látta...

Szinte függőlegesen leszakadó kopár sziklaoldal, az Alsóhegy szürkellik balfelől, amint Bódvaszilás—Tornanádaska felé pöfög velünk a vonat. A hosszan végignyúló heggyerinc késpenge-élesnek tűnik. Nem is hinné az ember, hogy a meredek hegyoldal fölött szélesen elterülő, hatalmas fennsík terpeszkedik, melynek ezernyi töbre között húzódik az országhatár, kettévágva ezt a sok titkot rejtegető karsztvidéket.

Az Alsóhegy Bódva-völgyi lábánál rendkívül bővízű karsztforrások fakadnak. Némelyikének vízhozama szárazság idején a percenkénti 100 litert sem éri el, rendkívüli esetben ennek ezerszeresét megközelítő vízmennyiséget is ad. Ez arra enged következtetni, hogy a hegy vizei tágas barlangjáratokban gyűlnek össze, melyek ily roppant víztömeget is képesek leveztetni.

Fenn, a fennsíkon, mely töbrök bozótta sűrű benőtt oldalában függőlegesen alányúló sötét sziklaüregek tátonganak. E rejtélyes aknabarlangok, a zombolyok, már régen felkeltették a barlangkutatók figyelmét. 1911-ben járt itt először tudományos expedíció, majd dr. Kessler Hubert és társai ezeltől 31 esztendővel tartak fel egy sor ilyen függőleges aknabarlangot, köztük a 113 méter mély Almási-zombolyt is. Az elmúlt nyáron a Kínizsi Barlangkutató Csoport vizsgálta sorra a fennsík magyar oldalának zombolyait. De a határ túlsó oldalának, az Alsóhegy csehszlovák részének barlangjairól eddig bizony nem sokat tudunk. Ennek a vadregényes területnek feltárását tűzte egyik célként maga elé a V. Meteor Barlangkutató Csoportja.

Expedíciójuk munkájában a tapasztalt barlangkutatók mellett számos lelkes fiatal is részt vett, akik most először vállalkoztak a kutatóással járó fáradságos munkára és először izlelték meg a felfedezés boldog izalmát is.

Tervszerű munkával, nagy gonddal kutatták át felderítő brigádjaik a csehszlovákiai Palutfej, Zsamany és Vitenzlápatető sűrű erdőségeit. Mekkora volt az öröm, mikor a lefolyástalan horpadásokkal, töbrökkel telezsírt jellegzetes karsztfennsík sűrű bozótjaiban eddig ismeretlen zomboly szűk nyílását fedezték fel.

Másnap kötelekkel és hágcsókkal felszerelve vonult ki a brigád és megkezdődött az igazi barlangkutató munka. Izgatottan eresztették le a kötélhágcsót és szálltunk le a mélybe. A himbálódzó kötélhágcsón lefelé ereszkedve, karbidlámpáink lobogó fényénél figyeltük a barlang nedvesen csillogó falait és kémleltük a sötét mélységet, vajon milyen titkot rejteget számunkra?

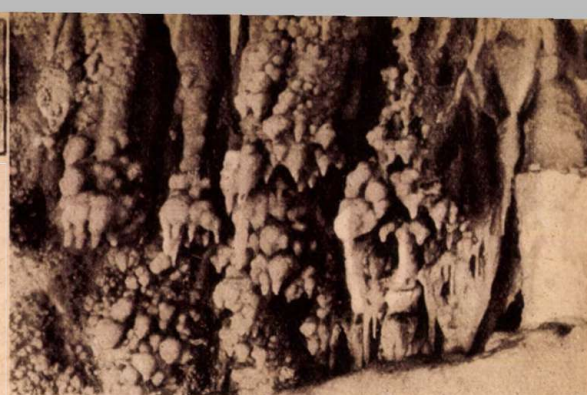
Hosszú ereszkedés után értünk feneket, hirtelenében még megbecsülni sem tudtuk a mélységet. Mikor jobban körülnéztünk, tágas teremben találunk magunkat, melynek falait dús cseppkőréteg borította. Fejünk felett kicsiny, világos folt: a barlang bejárata valószínűtlenül távoli magasságban fénylett felettünk. A terem kötőbölkkel borított fenekét vizsgálgatta az egész brigád, a barlang folytatását keresve.

Még a régi kutatókat is elfogta az izgalom, amikor a terem egyik sarkában, néhány nagy kötőbő elmozdítása után kötőrmelékkel felig eltömődött, lefelétartó, szűk folyosó száját sikerült megelnünk. Megkezdődött az izgalmas harc a folyosó kibontásáért. Kézről-kézre adogattuk a köveket és percről percre tágult a nyílás. Nem éreztünk fáradságot, nem éreztük az idő múlását, hajtott bennünket a felfedezés lázas izgalma. Végre a folyosóban sötét nyílás feketéllett előttünk: sikerült áttörni magunkat a járatot elzáró törmelékhalmazon. A szűk nyíláson csak nagy erőfeszítéssel sikerült átréselnünk magunkat.

A lefelé lejtő, szűk folyosón végigsúszva, lenyűgöző látvány ragadott meg: tágas terembe jutottunk, melynek dómszerűen magasbanyúló boltozatáról — melyen a karbidlámpák lobogó lángjának fénye csak itt-ott vilant meg sejtelmesen —, hatalmas cseppkődrapériák függtek. Mesebeli szörnyekre emlékeztető cseppkőoszlopok nyúltak a magasba, a falakat ezernyi redőben állomló cseppkőkárpit kérgezte be, mindenféle fantasztikus képződmények kővirágai pompáztak. A terem fenekén szétszórt kövek között, az általunk kibontott folyosó eltömődése előtt évszázadokkal, vagy talán évezredekkel ezelőtt behatolt és itt pusztult állatok csontvázai hevertek, érintetlenségükkel igazolva, hogy a természetnek ebbe a szentélyébe ember még nem tette be a lábát.

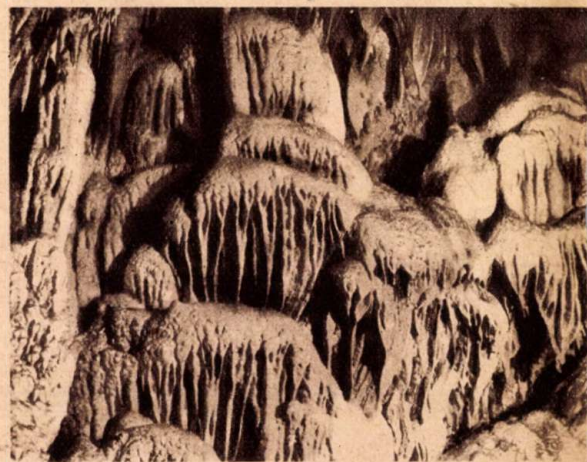
Sötét este jöttünk ki a felszínre és késő éjszaka tértünk vissza a táborba. Egész nap megfeszített, kemény munkát végeztünk és mégsem éreztünk fáradságot. A nagyszerű, felejthetetlen élmény láza fűtött bennünket, amint a táborniz fel-fellobbanó lángjai mellett elheverve meséltük a többieknek a nagy felfedezést és szövögettük a terveket a további feladatok megoldására.

Dr. Dénes György

Retek cseppkőfürtök a zombolyban

Cseppkődiszes mennyezet

Kővált zuhatag

Az eredmények feldolgozása
(Bojtör A. felv.)

